

Ilmajoki-Seura ry (www.ilmajoki-seura.fi)

Ilmajoen Joulu 2006

50. vuosikerta, 110 sivua

Julkaisija: Ilmajoki-Seura

Päätoimittaja: Penni Airas

Toimituskunta: Penni Airas, Simo Isotalo, Satu Kangas-Kuittinen, Liisa Laitila, Tapio Piirto, Terhi Pirilä, Esko Rajala, Juho Rehula, Ari Rousu, Otto Talvitie, Toive Tynjälä, Antti Välimäki, Mauno Ylivainio ja Mikael Ågren

Taitto ja piirroskuvitus: Johanna Luoma-Tuominen

Kannen kuvat: Etukannessa taitelija Urho Lehtisen suunnittelema Ilmajoen kirkon lasimaalaus: Usko. Takakannen kuva on Voitto Laineen. Valokuvannut Veli-Pekka Katajamäki.

Kuvien skannaus ja käsittely: Jan Airas

Painopaikka: Kirjapaino Il-Mo. Ilmajoki.

Sisällysluettelo:

Penni Airas: ILMAJOEN JOULU 50 vuotta. Pääkirjoitus. s. 4

Rauno Kivimäki: NYT KUN KESÄ MENNYT ON... Kunnan tervehdys. s. 6

Anna Liisa Kahma: PAUKAHROKSIA. Ilmajoki-Seuran 1977 julkaisemasta teoksesta: Täyttä värkkiä. Sananparsia ja kaskuja Ilmajoelta. s. 6

Juhani Erkkonen: RIEMUVUOSI. Seurakunnan tervehdys. s. 7

Kaisa Kauranen: KIRJALLISUUSARKISTO ETSII KANSANKIRJAILIJA LIINA KAHMAN KÄSIKIRJOITUKSIA. SKS etsii Liina Kahman ja Maria Nikkolan kirjoituksia, merkintöjä yhdistysten pöytäkirjoissa, muistitietoa tms. Kirjallisuusarkiston tutkimusryhmä on kiinnostunut myös muistakin kansankirjailijoista. s. 7

Samppa Asunta: VANHOOSTA JOULUUSTA ja vähä muistaki aijoosta Ilmajojella.

Murretarinaa. Henkilöitä: Kivelä, Rinta-Kahma, Röyskölä, Martta Manner, Jyri Ala-Nikkola, Eetla Ala-Nikkola, Laura-täti. s. 8

Leena Vasenius: HILJAISUUSKILPAILU. Sarjakuva. s. 10

Hermann Kanto: PAUKAHROKSIA. s. 10

Tapio Piirto: KRANNISTA VAI KAUEMPAA? Mistä Ilmajoella haettiin puoliso 1804-1810? Kirkonkirjojen kertomaa. s. 11

Paavo Fossi: ERÄMAAN JOULU. Novelli. s. 12

VALOKUVA: Palomäen vanha kansakoulu ja äitienpäiväjuhla 1920-luvulla. Antti Ala-Rannan talo ja Martta-vaimo. s. 14

Penni Airas: PAAVO FOSSI – maanviljelijä, kirjailija ja sanomalehtimies. Henkilöitä: Selma Fossi o.s. Nylen, kauppias Nylen, kirjailija Pentti Holappa, toimittaja Eero Tolvanen, V. A. Koskenniemi, Matti Penttilä, Artturi Leinonen. s. 15

Leo Palomäki: OIKKU, PAAPAN SOTAHEVONEN. Henkilöitä: Antti Ala-Ranta, Veikko Pirilä, Sulho-setä, Matti Vuorinen, Erkki. s. 17

ILMAJOEN JOULUN RUNOKILPAILUN HELMIÄ:

Marita Henriksson: KULJETTIVAT MAAILMAN TURUILLA 1. palkinto. Eeva Rahnasto:

MAAILMA 2. palkinto. Anne Saari: MERI ON MINULLE ja Annamari Sanaksenaho:

HIOUTUMISTA 3. palkinto. Laura Kielinen: MUISTAMATON MUORI ja ITSENÄINEN MINÄ kunniamaininta. Aino Paarlahti: KAUNIS, KALLIS MAAILMA kunniamaininta. Laura Alila:

MAAILMA ON MEITÄ VARTEN ja SANO SANA VIELÄ kunniamaininta. Alle 17-vuotiaiden sarja: Jenna Keskinen: OTA KANTAA ja Anu Kivistö-Rahnasto: MAAPALLO NIIN VALTAVA ON kannustus-palkinto. s. 18-21

Valde Haanpää: VASKISAVOTAN JOULU. Ilmajoen patteriston 1. patterin tulenjohton lepokorsu nimeltä Hoppu. VALOKUVA: Hoppu-korsu. Kuva: Valde Haanpää s. 22

Helinä Keskinen: JOULUNVIETTOA KIVISTÖLLÄ. Joulumuistot kertovat vuosista 1924-30, jolloin osa on alle 10-vuotiaan tytön muistoja. Henkilöitä: Haaviston täti, Emma-äiti, Mikko-isä, Maiju Ojala. VALOKUVA: Kivistön talo Sahantiellä noin vuonna 1926. s. 24

VALOKUVA: Kodin juhla Palomäen vanhalla kansakoululla. Kuvan omistaa Leo Palomäki. s. 24

Ari Rousu: ILMAJOKI 100 VUOTTA SITTEEN. 1906 Nikolai II vahvisti uuden vaalilain ja valtiopäiväjärjestyksen. Painija Verner Weckman. Kiekonheittäjä Verner Järvinen.

Kieltolakitoimikunta 1906: opettaja Liisi Ilmanen, J. O. Sarvela, I. A. Kari, Aliina Wälimaa, rouva Sofia Roos. Väliaikainen kieltolaki 1914 ja lopullinen kieltolaki 1919. Juho Kuhna. Iisakki Pirilä. Salomo Siltaloppi. Kaarlo Lanne. Alma Bastman. Herastuomari M. Nylen. Käsiyönopettaja R. Koivuneva. Lautamies S. Ranto. Talolliset Juho Nokso, Herman Pojanluoma, Salomo Pirilä, Iisakki Pirilä ja Jaakko Koskinen. Kansakoulunopettaja J. O. Sarvela, kelloseppä W. Honkasalo, maanviljelijät J. E. Antila, J. Koskinen ja suutari I. Rinne. Satulaseppä J. H. Alkunen. Maanviljelijä J. E. Antila. s. 25

VALOKUVA: Sofia Niemistö o.s. Anttila perheineen. s. 26

Kaisu Mäki: KYRÖNJOKI, ILMAJOEN HELMI. Murretarina. s. 27

VALOKUVA: Koskenkorvan vanhalla sillalla 1950-luvun alkupuolella Ahti Hautala ja Veikko Mäki. Taustalla Lotta-kahvila ja Oksalammen entinen tupa. s. 27

Hermann Kanto: PAUKAHROKSIA. s. 20

Toimitus: SILMÄNEULAN KUMMALLINEN VAELLUS, sanomalehti uutinen vuodelta 1888. s. 29

Mauno Ylivainio: SOTA-AJAN LAPSET. Henkilöitä: Kauppias Sundel. VALOKUVAT: Yli-Vainion perhe kesällä 1941: Rainer, Leo, Pauli, Vilhelm, Kaarlo, Margit, isä Antti, äiti Iida, Mauno, Veikko ja Reino. Toinen kuva: Yli-Vainion kotitalon Plinkin edessä vuonna 1946: Rainer, Margit, Mauno, Reino, Kaarlo ja Leo. s. 30

Juho Rehula: SUOMEN SODASSA 1808, kertomus ilmajokisen korpraali Juho Wiikin elämästä ja kohtalosta. Henkilöitä: Juho Juhonpoika Wiik ent. Yli-Kauppila s. 1767, Susanna Juhontytär, Herman Juhonpoika, Napoleon I, Aleksanteri I, kenraali Nikolai Kamensky, eversti Jakow Kulnev, Marketta Juhontytär, Maria Juhontytär, Johannes Juhonpoika, Justiina Juhontytär, sotilas Jaakko Lund ja vaimonsa Susanna Juhontytär, renki Jaakko Heikinpoika ja piika Susanna Juhontytär, Maria Iisakintytär Toukkala, Herralan torppari Iisakki Matinpöika Toukkala ja vaimonsa Hedvig Heikintytär. Hermannin ja Marian lapset: Juho (myöh. Kananoja), Iisakki (myöh. Keski-Lusa), Hermann, Jaakko (myöh. Kruuna), Hedvig Sofia (myöh. Frigård), Aleksanteri (myöh. Ala-Laturi), Hermann (myöh. Latva-Hirvelä), Maria (myöh. Ilomäki), Susanna (myöh. Kampinluoma), Samuel (myöh. Saranpää) ja Serafia (myöh. Harjunpää). Wilhelm von Schwerin, Runeberg ja vänrikki Stoolin tarinat. s. 32

Saimi Tuomilehto: KUVA-ARKISTOJEN KÄTKÖISTÄ. Valokuvassa: Pohjalaisia-näytelmä esitettiin talvella 1947-48, mukana olleet: Saimi Ala-Välkkilä (myöh. Tuomilehto), Viljo Äärynen, Helmi Vainio, Toivo Talvitie, Eino Rintasalo, Veikko Koskimäki, Helena Koskenkorva, Aatto Tuomikoski ja Kauko Koivisto. s. 34

Taisto Koskela: KYSYMYKSIÄ. Runo. s. 34

Otto Talvitie: JOULU ENNEN SÄHKÖÄ Huissin Ilomäessä noin 1922. Henkilöitä: Ilmari-setä, Joonas Ihamäki, suutarit Vihtori Kotiranta ja veljensä Antti Hakala, räätäli Maija Koskensalo. s. 35

Toimitus: ARWAAMATOIN ON SE WAHINKO, JONKA TULWA TEKEE. sanomalehti uutinen vuodelta 1866. s. 36

Reino Saranpää ja Penni Airas: JOULUENKELIT. Nuotti. s. 37

Laura Kielinen: SANO NY KUULE. Runo. s. 37

Liisa Laitila: KYLÄKAUPPA OPISTONMÄELLÄ. Henkilöitä: Armas ja Maria Pihlava ja heidän poikansa Okko ja Unto, naapurin Tuula, Tiihosen leipomo, Toivo Kuusela, Yli-Rahnaston Juha ja Maija, Urho Kolehmainen eli Siipa Rukihinen. s. 38
VALOKUVAT: Maria Pihlava piti kyläkauppaa Rannanmäessä. Toinen kuva: Pihlavan kyläkaupan rakennus. s. 38

Otto Talvitie: KULKUMIES JA KANAHAUKKA. Kertomus 1930-luvulta. s. 39

Hermann Kanto: MUISTINPANOJA. s. 39

Leea Sipiläinen: PUHE ILMAJOKI-OPISTON 40-VUOTISJUHLASSA 22.4.2006. s. 40

Toimitus: KUVA-ARKISTOJEN KÄTKÖISTÄ. Suomen ensimmäinen kaivukone vuodelta 1912. Kuvan lehteen on toimittanut Otto Talvitie. s. 41

Tapio Piirto: SALOMON HANNELIUKSEN PITÄMIÄ MUISTOPUHEITA. Muistopuhe pitäjänräättäli Salomon Jaakonpojalle Ilmajoella 14.1.1781. s. 42

Terhi Pirilä: 70 VUOTTA VÄLKKILÄN KYLÄN PALOSTA ”Parissa tunnissa paloi koko kylä”. VALOKUVA: Saimi Tuomilehto o.s. Ala-Välkkilä muistaa hyvin vuonna 1936 tapahtuneen tulipalon. s. 43
VALOKUVA: Ala-Välkkilän perhettä ja sukulaisia sekä pari Amerikan serkkua 1960-luvulta. Taustalla Ala-Välkkilän päärakennus, joka säästyi tulipalossa. s. 44

Erkki Laitila: KANTOVETTÄ. Henkilöitä: Tuomiston Jussi, Unska Rannanmäestä. VALOKUVASSA: Arvo, Liinoo ja Hupi vedenhakumatalla Opistonlammella vuonna 1955. s. 45

Heli Sivula: HETKI. Runo. s. 46

Markku Pihlajaniemi: SIAT UIMASSA. Ilmajoen veroluetteloihin ja käräjäpöytäkirjoihin pohjautuva tarina 1600-luvun loppupuolelta. Henkilöitä: Pirilän isäntä Juho Pertunpoika, kappalainen Iisakki Jaakonpoika Peldan, Peltoniemen isäntä nimismies Valentin Hannunpoika, lautamies Mikki Joosepinpoika Kirkon-Kokosta. s. 47

Tapio Piirto: KARTTA, sikojen reitti joen yli. s. 47

Eeva Rahnasto: KOSKENKORVAN SEURAKUNTATALO. Henkilöitä: Uno Alanko, Yrjö I. Antila, rovasti K. A. von Essen, Eero Erkkilä, Yrjö ja Elina Haapala, Salomon Hakala, Mikko Hakoniemi, pastori Kauko Hirvonen, varatuomari Sakari Ilmanen, Juho Koivisto, kirkkoherra Kalervo Korpinen, emäntä Inkeri Kuhna, Iisakki Lähteenmaa, rakennusmestari Paavo Mäkelä, Arvo Niemistö, Iisakki Nikkola, arkkitehti Mikael Nordenswan, Amanda Nysten, Jaakko Ojala, pankinjohtaja Onni Ojala, kirkonisäntä Matti Penttilä-Iikka, Matilda Penttilä-Iikka, Lauri Perttula, Niilo Pirilä, Sakari Pojanluoma, Toivo Pykälämäki, seurakunnan taoludenhoitaja Arvo Ranto, ja Jaakko Ranto, Leena Raunio, arkkitehti Ilmari Salomies, opettaja Kalle Salminen, Yrjö Saunamäki, Arvo Sihto, Antti Siltaloppi, Väinö Tikka, Frans Välimäki, Marjatta Väli-Torala, Vieno Västi. VALOKUVAT. Kuvannut: Jan Airas. Uno Alangan vuonna 1954 maalaama seurakuntakodin alttaritaulu. Toinen kuva: Seurakuntakodin ikkunalla on Impi Hakoniemen lahjoittama rukoileva nainen-patsas. s. 48

Eeva Rahnasto: TAIDEMAALARI, PROFESSORI UUNO ALANKO. Henkilöitä: Eero Järnefelt, Marjatta Väli-Torala o.s. Haapala, Isak Alanko, Martta Haapala, Juho Rissanen. VALOKUVAT: Uno Alanko ja Anna-tytär. Toinen kuva: Martta Alanko ja Aino-tytär. s. 50

Raija Peltomaa: LAULUT JA HEVOSET täyttäneet elämän. Iisakki Mahlamäki syntyi Saveenkylässä 85 vuotta sitten. VALOKUVA: Iisakki Mahlamäki, kuvannut Raija Peltomaa. s. 52

Ritva Penttilä: FRANSU, KÄSINSOLMITTU PITSI. VALOKUVA: Raili Saarenpää ja Ritva Penttilä tekivät videon fransusta kesäkuussa 2005. s. 53

Timo Kankaanpää: KUULUMISIA MAATALOUSSEKTORILTA. s. 54

Mauno Ylivainio: OTTO TALVITIE MUISTELEE SEPPÄLÄN TYKKITALLIA. Henkilöitä: Toivo Haveri, Juho Rahko, Paavo Osala, Ilmari Talvitie, Matti Laurila, Kauko Koivisto, Antti Ala-Fossi, Veikko Koskimäki. VALOKUVA: Otto Talvitie vuonna 2006 ja osa hänen puuveistoksistaan. s. 55

ILMAJOKEA VALOKUVAAJIEN SILMIN VUONNA 2006: Vaivaastennevalta, kuva Jarkko Hautala. Jäidenlähtö, kuva Tapio Hannus. Jäälautat, kuva Jan Airas. Auringonnousu, kuva Jan Airas. s. 56-57

Eeva Rahnasto: ANTTI RANTO PERUSTAMASSA SLEYTÄ. Henkilöitä: Antti Ranto, Emerik Lyytinen, Manda Torala, Julius Engström. VALOKUVAT: Ilmajoen kirkko vanhassa asussaan hautalautoineen. Emerik Lyytisen lähettämä kortti, Enkelipiirros Sanansattaja-lehdestä, Sleyn juhlaväkeä 1910 Ilmajoella, kuvassa Antti Ranto s. 1864 ja vaimonsa Maria Markakreta o.s. Rinta-Rahko. s. 58

L. A: MEIJERISSÄ JA RAUTATEHTAALLA. Kertomuksia työelämästä. s. 60

Raija Peltomaa: **VIEL ELÄÄ ILKAN NIMI.** Ilkan sukunimestä. Henkilöitä: Jaakko Pentinpoika Ilkka, Niilo Yli-Ilkka, Mikki Yli-Ilkka, Juho Ala-Ilkka, Taneli Komanti, Allan Kamppi myöh. Perä-Kamppi, Harri Ilkka myöh. Yli-Ilkka. VALOKUVA, kuvannut Raija Peltomaa: Niilo Yli-Ilkka vuonna 2006. s. 62

Terhi Pirilä: ROHKEITA POIKIA, sanovat vanhemmat isännät. Markku Puska ja Jaakko Kortesmäki rakentavat sikalan Välimäkeen. Henkilöitä: kansanedustaja Susanna Haapoja, puolustusministeri Kääriäinen, Hannu Rintasalo, VALOKUVAT kuvannut Terhi Pirilä: Nuoret isännät Markku Puska ja Jaakko Kortesmäki viljasiilojensa edessä. Toinen kuva: Jaakko Kortesmäki ja Markku Puska. s. 63

Esko Rajala: KIRKKOTARHAT. s. 66

Armas Kuusisto: JUURENI ON ILMAJOELLA. Runo. s. 67

Tiina Nieminen: PUHELINMUSEO ILMAJOELLE. Henkilöitä: Olavi Hyvönen, Kaisu Puuska-Joki, Kirsti Eloniemi. VALOKUVAT: Puhelinmuseo Ilkantien ja Keskustien kulmauksessa. Toinen kuva: Elektrisk Bureau 9012-puhelin vuodelta 1894. Kolmas kuva: Joulukuussa 1965 Ilmajoen käsikeskus oli viimeisiä päiviä toiminnassa, kuvassa välittäjät Saara Paulaharju, Hilikka Salo ja Rauha Salovaara. s. 68

Eero Ketola: RAJASEUDUN KYLISSÄ ja vuoristopoluilla eletään luonnon ehdoilla. Joulupäivä vuohipaimenten vuorilla, Makedonian ja Albanian välisellä rajaseudulla. VALOKUVAT, Eero Ketola: Aleksander johdattaa vuohia vuoristoon. Tyttö kylän kaivolla. Valtaosa kylien asukkaista on vanhuksia. Tellervo Ketola keskustelee vuohipaimenen kanssa. s. 70

Mauno Ylivainio: ILMAJOEN KIRKOLTA KUSIKIVEN SUUNTAAN. Henkilöitä: Armas Kuusisto, Anselmi-niminen 1800-luvulla syntynyt mies. VALOKUVASSA: Mauno Ylivainio Kusikivellä. s. 72

Reino Saranpää ja Armas Kuusisto: ILMAJOEN KIRKOLTA KUSIKIVEN SUUNTAAN. Nuotti. s. 73

Anu Kivistö-Rahnasto: KAIKKI ALKOI MUMMAN VINTILTÄ, Vierahat tulos 2005 ja Kesäreissu 2006 kesänäytelmät. VALOKUVIA näytelmistä. Näyttelijät Koskenkorvalta, Aino Hautamäki, Emmi Hautamäki, Janne Kitti, Anu Kivistö-Rahnasto, Eetu Latvala, Oskari Loppi, Reino Ranto, Meri Rinta-Piirto ja Samuli Engström. Toni Metsomäki Huissilta ja Sara Löppönen Vaasasta. s. 74

Päivi Mäkelä o.s. Mäkynen: JOULURUNO. s. 75

Risto Ranto: RANNON SUVUN HENKILÖKUVAT. Henkilöitä, myös valokuvissa: Fanny ja Sameli Rannon perhe kotitalon edessä noin 1917 tai 1918: Mirja, Sulo Armas, Oiva Heikki, Rauha Matilda, Elma Mirja, Fannyn sisar Maija Koivisto, Alli Maria, Martta Helena, Fanny Helena Ranto o.s. Koivisto, Sameli Ranto, Fannyn veli Frans Koivisto, Frans Iisakki, Onni Mikael, Eero Matias, Lauri Jaakko. Kuvasta puuttuu Yrjö Johannes, Sameli Fredrikki, Elma Katri ja Sulo Martti. Valokuva: "Sulo Ranto sekataravakauppa" Koskenkorvalla. s. 76

Toimitus: KUVA-ARKISTOJEN KÄTKÖISTÄ. Västilän koulun oppilaat opettajineen vuonna 1910: Aune Västi, Aini Kohtala (Kataja), Maria Winter, Maija Lipasti, Martta Hiiwanainen, Alma Väli-Torala, Hulda Niemelä, Aili Varpula, Aini Kohtala (Lipasti), Kaino Talvi, Elina Torala, Helmi Penttilä, Eeva Lamstedt (Ala-Fossi), Katri Penttilä, Katri Rasku, Jussi Ala-Penttilä, Fiina

Hakoniemi, Elina Ojanperä, Maria Luoma (Rehula), Lempi Hautala, Lempi Kannosto, Saimi Mäenpää, Elina Winter, Vilho Ilkka, Jussi Tupila, Iisakki Salokas, Jaakko Kivistö, Jussi Latva-Kokko, rouva Jääskeläinen, opettaja Heikki Jääskeläinen, Jaakko Ranto, tuntematon, Arvo Lahti, Frans Mäki-Jouppila, Rasku ja Jussi Antila. Valokuva on aiemmin julkaistu Ilmajoen Jouluissa 1993 ja 2005. Juho Rehulan äiti, joka oli oppilaana Västilän koulun 2-luokalla vuonna 1910 muisti melkein kaikkien kuvassa olevien luokkatovereittensa nimet, jotka Juho Rehula kirjoitti vuonna 1970 muistiin. s. 79

Marita Henriksson: JOS JA KUN. Joulusatu. s. 80

Ulla Ruostetoja: JOULU ON. Runo. s. 81

Pipa: SEPPÄLÄN HALLILLA TANSSITAAN. Liftoamalla Seinäjoelta Ilmajolle Seppälän hallille tanssimaan 1960-luvun loppupuolella. s. 82

Hermann Kanto: MUISTIINPANOJA. Siltalan muori. s. 82

Taisto Koskela: LAPSUUDEN JOULUMUISTOJA. Nuotti. s. 83

Penni Airas: LEENA HUHTA-KAHMA tekee tilkuista taidetta. s. 84

Hannele Lyytikäinen-Käppi: LAKEUDEN ETAPPI KASVAA JA KEHITTYY. Henkilöitä: Tenho Hakola, Antti Ala-Kurikka, Matti Seppälä. VALOKUVA: toimitusjohtaja Tenho Hakola. s. 86

Olavi ja Matti Hirvelä: JUHO ALA-JUSSILA. Syntynyt 1840. Henkilöitä: Antti-Petteri Eliaanpoika Ala-Kauppi, Susanna Ulrika Juhontytär Yli-Nikkola, Justiina Ala-Jussila, Edla Elisabet Mäki-Hirvelä, Olavi Hirvelä, Mikki Mäntylä, Hermann Kanto. VALOKUVAT: Jussilan paappa eli Juho Ala-Jussila. Toinen kuva: Olavi Hirvelä. s. 87

Mauno Ylivainio: ILKAN-POJISTA JA SUOJELUSKUNNASTA SOTAAN. s. 89

VALOKUVA: Matkalla viemässä ammuksia Helsinkiin 1938: 17-vuotias Heino Mäkelä ja vuotta vanhempi suojeluskuntalainen. s. 89

Penni Airas: SUKUPUTKIA. Antti Antinpoika Strandberg, Brita Juhontytär Sundström, Helena Strandberg, Kristiina Strandberg, Antti Jaakonpoika Strandberg, Maria Matintytär, Abraham Strandberg, Fredrik Strandberg, Jaakko Aapelinpoika ja Marketta Juhontytär Karjala, Jooseppi Junkkari, Jaakko Kärmäki, Juho Knuutinpoika Haapoja, Gabriel Jaakonpoika Karjala. Juho Mikinpoika s. 1793, Susanna Matintytär s. 1785, Mikki Jeremiaanpoika Peräseinäjoen Koukkarista, Alavudella 1750-kastettu Maria Erkintytär Bohm, sotilas Erkki Tuomaanpoika Bohm, Brita Heikintytär Taipalus, Heikki Erkinpoika s. 1767 Virroilla, Jaakko Simonpoika Ilkka Alavuden Ilkan talon isäntä, matruusi Erik Boman Evijärveltä. s. 90

Alpo Renko: KAKSI ILMAJOKELAISTA Suuressa Pohjan sodassa 1700-1721. Henkilöitä:

Tapio Piirto, Salomon Hannelius, Kaarle XII, Antti Ventelä eli Demant, Brita Ventelä, Johan Malmsten, kappalainen Karl Malmsten, Anna Gabrielintytär Whael, kirkkoherra Bertil Whael, kapteeni Petteri Långström, kenraaliluutnantti Armfelt, J.L. Runeberg, Matti Antinpoika Ventelä, Henrik Wegelius, Christina Wegelia, Agneta Malmsten, Agneta Soraea, Tuomo Kuuppelomäki, Yrjö Jylhä, Heikki Klemetti, kenttäpiispa Jorma Laulaja, musiikkimajuri Tuuli. s. 91

Hermann Kanto: MUISTIINPANOJA. Susi-Iisu. Pelimanni-Iikkoo. Tonteri. s. 94

Jorma Ojala: Yli 30 henkeä tutustui NOPANKYLÄÄN JA HUISSIIN. Henkilöitä: Matti Kalliomäki, Antti Ala-Ilkka, Pentti Viita-aho, Jaakko Sairo, Maarit ja Simo Perälä, Pekka Hakala-Rahko, Matti Ojala, Martti Kaunismäki, Pauli Yli-Rahko, Terttu Koivusalo, Inkeri Koivuluoma, Eero Koivusalo, Tuula ja Matti Ojanperä, Sami Ojanperä. VALOKUVASSA: Retkellä mukana olleet yhteiskuvassa. s. 95

Liisa Laitila ja Toive Tynjälä: VUODEN VARRELTA. Ilmajoki-lehdestä koottuja uutisia ja tapahtumia vuoden varrelta alkaen marraskuusta 2005. VALOKUVAT: Liisa Äärynen Melodia pronssi 2005. Toinen kuva: Martti Hautamäki ylennettiin ylimmäksi ystäväksi. Kolmas kuva: Ensilumi ylätti lokakuun viimeisenä viikonloppuna. Neljäs kuva: Marko Yli-Hannuksela ja vaimo Gita. Neljäs kuva: Eepeen Koskenkorvan työmaalla kaivetaan viemäriä uutta myymälää varten. s. 97-102